

UČIŤ ŽIAKOV SAMOSTATNOSTI

Učebné postupy a k nim navrhnuté činnosti môžeme nájsť v metodických príručkách pre každý ročník. Vychádzajú z rôznych pedagogických orientácií a z didaktického hľadiska ich možno zadeliť do rôznych oblastí. V súčasnosti sa veľa hovorí, že je potrebné **viesť žiakov k samostatnosti, tvorivosti, experimentovaniu a tak ich učiť objavovať a posudzovať informácie a postoje a prijímať do svojho života hodnoty**, ktorými svoj život možno urobiť zmysluplnejším.

Akú rolu má v tomto procese osobnosť katechéty? Naša prítomnosť ako učiteľa-katechéty má nezastupiteľné miesto i v prípade, že žiaci pracujú samostatne.

Dávame im možnosť: tvoriť, hodnotiť, posudzovať, objavovať.

Istým spôsobom však určujeme hranice a korigujeme to, čo prekračuje hranice slobody iného, čo je zamerané iba na sebazviditeľnenie a nie na duchovný rozvoj každého, ktorý je účastníkom vyučovacieho procesu teda každého žiaka i učiteľa.

Cieľom je rešpektovať a rozvíjať jedinečnosť každého žiaka ale i vlastnú. **Pri preberaní učebných postupov z metodických príručiek a tvorbe vlastných postupov si máme prehodnotiť, ktoré z metód a činností sú vhodnejšie a pre konkrétnych žiakov podnetnejšie.** Učiteľ si má byť vedomý toho, že stále má na čom pracovať, aby hľadal a objavoval pre žiakov vyhovujúcu cestu, ktorou im pomôže pochopiť obsah a cieľ odovzdaných vedomostí a odovzdá im radostné posolstvo spásy.

Napriek mnohým ťažkostiam, na ktoré narážame, snažme sa o optimistický postoj. **Učme žiakov pozerat sa i na známe obsahy a skutočnosti z novej perspektívy.** Učme ich **objavovať niečo nové a prekvapujúce, učme ich žasnúť, provokujme ich tvorivú silu a utvrdzujeme dôveru v schopnosti ich ducha.**

Možno k tomu využiť i nasledujúce postupy:

- Predstav si rovesníka, ktorý...,
- Vymysli záver príbehu...,
- Ako by vyzeralo miesto, kde by si...
- Ďakujme Pánu Bohu, že...
- Buďme vďační za...

Niekedy sa mylne domnievame, že učebné ciele dosiahneme ľahšie, ak žiakov necháme stále individuálne pracovať. Samostatnosť však neznamená, že žiaci pracujú iba jednotlivo. **Samostatnosti sa učia práve vtedy, ak spolupracujú v skupine.** Tam zbadáme, nakoľko majú schopnosť prirodzenej ochoty učiť sa, ako ju spájajú s praktickou činnosťou, ako medzi sebou komunikujú. Ak chceme, aby učenie prežívali ako čosi príjemné, zaujímavé a užitočné, dajme im k tomu priestor, ale i vhodné metodické pokyny, ktoré podnecujú, vzbudzujú zvedavosť a odbúravajú staré stereotypné názory.

V katechéze a na vyučovacích hodinách je veľa možností, ako naplniť čas práce žiakov, učiť ich vnímať Božiu lásku na im dostupnej duševnej i duchovnej rovine a vyzbrojiť ich do budúcich životných situácií samostatnosťou, vďačnosťou, nádejou a kresťanskou zodpovednosťou.

Našou úlohou je predkladať pravdivý kerygmatický obsah, ktorý je radostným ohlasovaním a je naplnený našou vďačnosťou Bohu za všetko, čo koná a ako je prítomný aj v našich životoch.